

ÖLÜM VE İNSAN

Kabirleri ziyaret ediniz. Bu size akibetinizi hatırlatır.

Hazreti Peygamber

Asırdide, yüksek kale duvarları üzerinde babasile gizen küçük çocuklar, duvarların altında aşağıda gizen insanlara korku ile bakıyor; insanların aşağıya nasıl indiğini bir türlü anlayamıyor. İşte ölüm meselesi karşısında düşünce ve mütalâamız ne kadar geniş olursa olsun vaziyetimiz küçük çocuğun kale duvarları üzerindeki haline benzer.

Az bir zaman evvel konuştuğu, bütün hayatı kudret ve tazeliği ile gördüğü bir adamın cenazesi başında bulunan bir kimse hiç bir yolu olmayan uçuruma kale üstünden bakar gibidir. Yer yüzünde insanlar arasında yegâne ve hakiki müsavat yalnız bu uçurumda ve ölümdedir. Hayatta iken her hangi hususta yekdiğerine müsavı iki insan bulmak ve göstermek imkân haricindedir. Yalnız ölüm geldiği vakit insanlar arasında tam müsavat hasıl olur ki o da zenginin de fakirinde altı karış toprak altına tevdi edilmesidir. Fakat insanlar

bunda da zahiren olsun müsavatı bozmak üzere bir takım taşlar dikerler, Abideler yaptırırlar hatta bazıları saraylara benzer muazzam binalar kurarlar; fakat hep nafile! üstündeki bu müsavatsızlık altındaki ebedî ve ilâhî müsavatın hükmünü izale edemez. Ölüm insanlar için en ibret verici bir akibettir. Fakat insanların fıtratı taktirin ezeli ahkâmına ezeli ahkâmından ders almağa müsait olmadığı için hiç kimse ne kendisinden evvel gidenlerin akibetine ibretle bakabilir, nede kendisine kendisinin de ergeç başına gelecek akibeti bir an bile gözünün önüne getirir. Halbuki insanlar bunu yapabilselerdi hayatları büyük bir huzur içinde geçer, ölüme daha sıhhsız, daha dağdağsız erişirler ve arkalarında namları hayırla yadedilecek iyi hatıralar bırakırlardı.

(Sonu var)